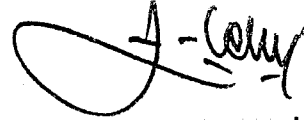

TBB	11.2.2002
Sıra No	449

7/8045-13575

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın aracılığınızla Başbakan Mustafa Bülent Ecevit tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Mehmet Zeki ÇELİK
Ankara Milletvekili

1. ABD'nin hangi haklı gerekçeleri varda Irak'a müdahale edecektir?
2. ABD'nin bu konuda "tatmin olması Türkiye'nin tatmin olmasına yeter sebep midir ve Irak'a bir müdahale konusunda "Ortada ciddi bir durum var" sözlerinizde Türkiye'yi ilgilendiren kaygılarınız nedir?
3. Irak'ın; Türkiye'nin toprak bütünlüğü ve diğer çıkarlarına yönelik bir saldırısı için elde somut veriler var mıdır?
4. Eğer elde somut veriler yoksa Türkiye olabilecek bir ABD müdahalesinde ülkedeki üstleri Irak'a karşı kullandıracak mıdır, kullandıracaksa hangi gerekçelerle üstleri ABD'nin kullanımına verecektir.?
5. Türkiye 1991 Körfez bunalımında ABD'ye verdiği desteğin faturasının sıkıntılarını çekmektedir. Bu fatura;size yönelttiğim bir soru önergeme Ekonomiden Sorumlu Devlet Bakanı Kemal Derviş'in verdiği cevapta" Türkiye'nin uğradığı kayıpların toplamının 40-45 milyar dolara ulaştığı tahmin edilmektedir" diyerek ortaya konuyor, ancak sınır ticareti nedeniyle uğranılan kayıpları kimi resmi çevralar 200 milyar dolara ulaştığını söylemektedirler. Türkiye'nin kayıplarının "ödenecek sözlerine" rağmen ödenmediği, Aynı soru önergeme verilen cevapta belirtildiği gibi " Birleşmiş Milletler yaptırımlar Komitesine müracaat edildiği halde " başvurmuz kayda

bile alınmadığı”ortadadır.Bu durumda Türkiye yeni bir yükü nasıl karşılayacak ve bunun zararını kim ödeyecektir?

6. Türkiye, ABD’nin Ortadoğu’da ki çıkarlarını ‘korumak’ ve bu korumadan kaynaklanan zararlarını karşılamak gibi bir yükümlüğü var mıdır? Böyle bir yükümlülük varsa, kaynağını hangi milletler arası anlaşmadan almaktadır?

7. Türkiye’nin ABD ve İngiltere öncülüğünde kurulan veya kurulacak bir koalisyonla yardım için onların Irak’a müdahalesini kolaylaştıracak taleplerini karşılamasında; Türkiye’nin NATO’ya girişi sırasında ki tartışmalarda 18 Temmuz 1951 günü Avam Kamarasında İngiliz Dışişleri Bakanı Morrison’un”...Aynı zamanda İngiliz Hükümeti Türkiye’nin Ortadoğu’nun savunulmasında kendine düşen rolü oynaması üzerinde ısrarla durmaktadır” sözlerinde belirttiği “ rol” çerçevesinde mi yapmaktadır.Bu “oynanacak rol”ün mahiyeti nedir ve Batının çıkarına ve Türkiye’nin aleyhine de olsa kabul edilmiş midir?

8. Merhum Dışişleri Bakanı Fuat Köprülü’nün 20 Temmuz 1951 tarihinde hükümet görüşü olarak; ” Şu noktayı ehemmiyetle belirtmek isterim ki, Orta Şark(Ortadoğu) müdafaasının gerek stratejik, gerek ekonomik bakımlardan Avrupa’nın korunması için zaruri bulunduğu kaniiz.Bu itibarla, Türkiye Atlantik Paketi’na iltihak edince(NATO’ya girince), Orta Şark’ta bize düşen rolü müessir bir surette ifa ve gerekli tedbirleri müştereken ittihaz için ilgililerle derhal müzakereye girmeye amade olacaktır” şeklinde ifade ettiği “rol “ çerçevesinde yani Batı adına mı Irak Devlet Başkanı’na mektup yazdınız?

9. Bu “rolü! kendiliğinizden ve Türkiye’nin çıkarlarını korumak adına mı üstlendiniz yoksa ABD’ye yaptığınız seyahatte verilen bir taahhüdün gereğini idi?

10. Irak’a yapılacak bir müdahale sonrası, Irak’ın toprak bütünlüğünün korunmasının garantisi nedir?

11. Böyle bir müdahaleden sonra olabilecek genişlemelerle bölge “!Balkanlaşarak” Türkiye’nin “üniter yapısı” ve “toprak bütünlüğü” tehlikeye girmeyecek midir?

12. Yine böyle bir müdahaleden sonra Türkiye’nin olabilecek ekonomik zararlarını kimler karşılayacak ve nasıl karşılanacaktır?

13. Irak’a yönelik bir müdahaleye Türkiye’nin destek vermesi sonucu bölge ülkeleri ve halklarının; Türkiye’ye kırgınlığı ve kızgınlığı ülkenin yararına mı olacaktır? Bu yöndeki tehlikeler nasıl giderilecektir?